

**TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
DE CATALUNYA
Sala Civil i Penal**

Querella 10/2016

NIG 216/2016

President:

Excm. Sr. D. Jesús Barrientos Pacho

Magistrats:

Ilma. Sra. Dª Mª Eugènia Alegret Burgués

Ilmo. Sr. D. Carlos Ramos Rubio

A Barcelona , 24 d'octubre de dos mil setze

ANTECEDENTS DE FET

PRIMER.- Aquestes actuacions es van incoar en data 19 d'octubre amb el número de rotllo 10/2016 després de presentar-se en la Secretaria d'aquesta Sala Penal escrit de querella interposada pel Ministeri Fiscal contra la MH Sra. Carme Forcadell i Lluís, Presidenta del Parlament de Catalunya, per presumpte delictes de desobediència i prevaricació.

SEGON.- Mitjançant diligència d'ordenació de data 19 d'octubre passat, es va designar Ponent per conèixer d'aquesta causa, i de conformitat amb el torn prèviament establert, a la Magistrada Sra. Mª Eugènia Alegret Burgués.

RAONAMENTS JURÍDICS

PRIMER.- Aquesta Sala resulta competent per al coneixement de la querella presentada, pel presumpte delictes de desobediència de l'art. 410 del CP i de prevaricació de l'art 404 de conformitat amb el que disposa l'article 73 de la LOPJ i article 70,2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Quant a l'observança de les formalitats legals, també s'han complert la interposició de querella els requisits que exigeix l'article 277 de la LECrim.

SEGON.- Pel que fa a decidir sobre l'admissió de l'esmentada querella, convé recordar que de conformitat amb reiterada doctrina del Tribunal Constitucional qui exercita l'acció penal en forma de querella no té, en el marc de l'art. 24.1 CE, un dret incondicionat a l'obertura i plena substanciació del procés penal, sinó només a un pronunciament motivat del Jutge o Tribunal sobre la qualificació jurídica que li mereixen inicialment els fets, expressant les raons per les quals, si escau, inadmet la seva tramitació (AATC, 740/86, 64/87, 419/87, 464/87 i SSTC. 36/89 de 14.2, 191/89 de 16.11).

D'aquesta manera si els fets al·legats, en la seva concreta formulació, omplen les exigències d'algun tipus penal, ha d'admetre's la querella sense perjudici, lògicament, de la presumpció d'innocència que a tots correspon i de les decisions que posteriorment procedeixin en funció de les diligències

practicades en el procediment (ATS. Sala 2a d'1 d'abril 2016).

La valoració ha de limitar-se a un judici de versemblança sobre la qualificació delictiva dels fets denunciats i la seva presumpta atribució al querellat o denunciat, sense que en aquest moment processal puguin ni hagin d'oferir-se majors explicacions ni proves, en tant la resolució d'admissió és precisament la que obre la investigació judicial (STS, Sala 2a 885/2012 de 12 de novembre de 2012).

TERCER.-El Ministeri Fiscal en el seu escrit de querella exposa els següents fets que es descriuen succintament en la mateixa forma en què vénen narrats:

1.- El dia 9 de novembre de 2015 després de les eleccions realitzades el 27 de setembre de 2015, el Parlament de Catalunya per 72 vots a favor i 63 en contra va aprovar la Resolució 1/IX sobre l'inici d'un procés constituent no subordinat de creació de l'Estat català independent en forma de República. En aquesta resolució, entre altres pronunciaments es declarava al Parlament *dipositari de la sobirania* i expressió del *poder constituent* expressant que *aquest Parlament i el procés de desconexió democràtica no se supeditessin a les decisions de les institucions de l'Estat, en particular del Tribunal Constitucional.*

2.- El dia 11 de novembre de 2015 el Govern de l'Estat va impugnar davant el Tribunal Constitucional la resolució citada. La impugnació va ser admesa a tràmit mitjançant provisió de la mateixa data, el que va comportar la suspensió de la resolució per termini màxim de 5 mesos segons el que preveu l'art. 161.2

de la CE.

La provisió ordenava la notificació personal a la Presidenta del Parlament, als membres de la Mesa, al Secretari general i al President de la Generalitat i altres membres del Govern en funcions de la Generalitat de Catalunya. En la mateixa se'ls advertia *de su deber de impedir o paralizar cualquier iniciativa que suponga ignorar o eludir la suspensión acordada, apercibiéndoles de las eventuales responsabilidades, incluida la penal, en laque pudieran incurrir.*

La provisió va ser publicada al BOE de 12 de novembre de 2015, en el Butlletí oficial del Parlament de Catalunya de 16 de novembre i en DOGC de 18 de novembre.

3.- El Tribunal Constitucional va dictar sentència (núm. 259/2015) el dia 2 de desembre de 2015, declarant inconstitucional i nul·la en la seva totalitat la resolució 1/IX per vulnerar la mateixa els articles 1.1, 1.2,2, 9.1 i 168 de la Constitució Espanyola així com els art. 1 i 2.4 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La sentència va ser publicada al BOE de 12 de gener de 2016.

4.- El Parlament de Catalunya va aprovar el 20 de gener de 2016 la resolució 5/XI en virtut de la qual es creava la Comissió d'Estudi del Procés Constituent, la qual va ser efectivament constituïda el 28 de gener de 2016.

5.- L'Advocat de l'Estat, en nom del Govern, va promoure davant el Tribunal Constitucional incident d'execució de la STC 259/2015 a fi que es declarés que la constitució de la citada Comissió vulnerava el que disposa la Sentència citada.

6.- Després dels tràmits pertinents el Tribunal Constitucional va dictar Interlocutòria el dia 19 de juliol de 2016, en la qual va resoldre estimar l'incident d'execució amb l'abast establert en el

FJ 7 (en què venia a expressar-se que la constitució d'una comissió d'estudi no podria tenir retret constitucional si tingués com objecte l'anàlisi de les diferents alternatives possibles per fer, conforme a la Constitució, les reformes de la mateixa per satisfer qualsevol pretensió política, però no quan l'estudi es trobava dirigit a donar continuïtat i suport a l'objectiu proclamat en la resolució 1/IX, declarada inconstitucional per la STC 259/2015).

El Tribunal Constitucional en el mateix FJ 7 deia que: *“Asimismo ha conocido las conclusiones aprobadas por la Comisión parlamentaria de estudio y constata que su contenido contraviene claramente los mandatos a que se viene haciendo referencia, por lo que –en el cumplimiento de las advertencias que se considera necesario realizar-los obligados deben tener en cuenta esta apreciación, sin perjuicio de recordar que es la propia Cámara Autonómica a la que corresponde velar porque su actuación se desarrolle en el marco de la Constitución y que todos los poderes públicos están obligados al cumplimiento de lo que el Tribunal Constitucional resuelva (art. 87.1 CE).”*

En la part dispositiva de la Interlocutòria se'n recordava: *“Advertir a los poderes implicados y a sus titulares, especialmente a la Mesa del Parlamento, bajo su responsabilidad, de su deber de impedir o paralizar cualquier iniciativa que suponga ignorar o eludir los mandatos enunciados.”*

7.-Les conclusions aprovades al si de la Comissió d'Estudi a què es referia el Tribunal Constitucional van ser publicades al Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya el 20 de juliol de 2016.

El tenor de les aquestes conclusions era el següent:

1. Actualment, no hi ha cap marge d'acció per al reconeixement del dret de decidir del poble català dins el marc jurídic constitucional i legal espanyol. L'única manera possible d'exercir aquest dret és per la via de la desconnexió i l'activació d'un procés constituent propi.

2. El poble de Catalunya té la legitimitat per a començar un procés constituent propi, democràtic, de base ciutadana, transversal, participatiu i vinculant, amb el reconeixement, el suport i l'aval de les institucions catalanes.

3. Les experiències comparades d'altres països avalen el camí emprès per Catalunya per a anar construint un model singular de procés constituent, ateses les circumstàncies socials, culturals, polítiques i econòmiques que ens són pròpies.

4. Cal vetllar perquè el marc metodològic del procés constituent sigui consensuat, públic, transparent i compartit amb tota la societat i amb les institucions que l'avalen. El procés constituent ha de tenir la capacitat d'encabir totes les sensibilitats ideològiques i socials des del primer moment, també a l'hora de fixar-ne els indicadors, el calendari i totes les altres qüestions que afectin el mètode emprat per a fer avançar el procés.

5. El procés constituent ha de constar de tres fases: una primera fase de procés participatiu, una segona fase de desconnexió amb l'Estat espanyol i convocatòria d'eleccions constituents per a formar una assemblea constituent, que haurà de redactar un projecte de constitució, i una tercera fase per a la ratificació popular de la constitució per mitjà de referèndum.

6. El procés participatiu previ ha de tenir com a òrgan principal un Fòrum Social Constituent format per representants de la societat civil organitzada i dels partits polítics. El Fòrum Social Constituent ha de

debatre i formular un conjunt de preguntes sobre continguts concrets de la futura constitució, que hauran d'ésser resoltes per la ciutadania mitjançant un procés de participació ciutadana. El resultat d'aquesta participació ciutadana constituirà un mandat vinculant per als integrants de l'assemblea constituent, que els hauran d'incorporar al text del projecte de constitució.

7. Després de la fase de participació ciutadana, es completarà la desconexió amb la legalitat de l'Estat espanyol per mitjà de l'aprovació de les lleis de desconexió per part del Parlament de Catalunya i d'un mecanisme unilateral d'exercici democràtic que servirà per activar la convocatòria de l'Assemblea Constituent. Les lleis de desconexió no són susceptibles de control, suspensió o impugnació per part de cap altre poder, jutjat o tribunal.

8. El Parlament de Catalunya empara el procés constituent que s'ha de dur a terme a Catalunya. A aquest efecte, el Parlament insta el Govern a posar a disposició de la ciutadania els recursos que calguin per aconseguir un debat constituent de base social, transversal, plural, democràtic i obert. Amb aquest objectiu, el Parlament de Catalunya haurà de crear una comissió de seguiment del procés constituent.

9. L'Assemblea Constituent, una vegada convocada, elegida i constituïda, disposarà de plens poders. Les decisions d'aquesta assemblea seran de compliment obligatori per a la resta de poders públics i per a totes les persones físiques i jurídiques. Cap de les decisions de l'assemblea no serà tampoc susceptible de control, suspensió o impugnació per cap altre poder, jutjat o tribunal. L'Assemblea Constituent haurà d'establir mecanismes per a garantir la participació directa, activa i democràtica de les persones i de la societat civil organitzada en el procés de discussió i elaboració de propostes per al projecte de constitució.

10. Una vegada l'Assemblea Constituent haurà aprovat el projecte de constitució, s'haurà de convocar un referèndum constitucional perquè el poble de Catalunya aprovi o rebutgi d'una manera pacífica i democràtica el text de la nova Constitució.

11. El procés constituent ha d'incorporar des de l'inici la perspectiva de gènere, d'una manera transversal i amb una estratègia dual, amb l'objectiu de trencar les inèrcies històriques de la nostra societat i fer un procés constituent que ho sigui també per a totes les persones.

8.- En sessió celebrada el dia 20 de juliol de 2016, la Mesa del Parlament va decidir prendre nota de les conclusions de la Comissió d'Estudi i va acordar no donar a les mateixes una tramitació específica i no incloure aquest punt a l'ordre del dia del Ple de 27 de juliol.

9.- Això no obstant això, la querellada en la seva condició de Presidenta del Parlament va prendre amb ple coneixement del contingut de les resolucions del Tribunal Constitucional, la decisió de portar aquestes conclusions al Ple del Parlament en la sessió plenària del 27 de juliol 2016. En aquesta sessió plenària es va llegir l'informe del secretari general en funcions i del lletrat major en què aquests donaven compte del contingut de la Interlocutòria de 19 de juliol del Tribunal Constitucional, en concret de les advertències contingudes en la part dispositiva i de les seves implicacions.

10.- Al proposar dos grups parlamentaris la inclusió a l'ordre del dia del Ple la votació cap a les conclusions de la Comissió d'estudi abans referides, la querellada va advertir als representants d'aquests grups de la Interlocutòria de 19 de juliol de 2016 del Tribunal Constitucional preguntant si, malgrat aquesta Interlocutòria mantenien la proposta, al que van

respondre afirmativament. Altres parlamentaris van mostrar la seva disconformitat i van exposar a la Presidenta del Parlament la seva responsabilitat personal en la inclusió d'un punt de l'ordre del dia contrari a allò decidit pel Tribunal Constitucional. La Presidenta no va accedir a la proposta d'un altre diputat que demanava es pronunciés sobre aquest punt la Mesa del Parlament.

La querellada amb invocació de l'art. 81.3 del Reglament de la Càmera va acordar sotmetre a votació l'alteració de l'ordre del dia per incloure la votació de les conclusions de la Comissió d'Estudi del procés constituent, resultant aprovada l'alteració de l'ordre del dia i la inclusió d'un nou punt.

Dos membres de la Mesa van exposar que la utilització de l'art. 81.3 del Reglament suposava un frau de llei així com l'incompliment de l'art. 82 del mateix Reglament.

11.- Aprovada l'alteració de l'ordre del dia, i després d'un nou debat la Presidenta del Parlament va acordar procedir a la votació de la ratificació de l'informe de la Comissió d'Estudi del Procés Constituent, resultant aprovada (resolució 263/XI) per 72 vots a favor i 11 en contra. La resta de parlamentaris no va participar en la votació.

12.- La resolució 263/XI de 27 de juliol va ser novament impugnada davant el Tribunal Constitucional per l'Advocat de l'Estat que va promoure un nou incident d'execució en el qual es va ordenar la suspensió de la resolució mitjançant Provisió d'1 d'agost.

13.- Després dels tràmits oportuns, el Tribunal Constitucional va resoldre, mitjançant Interlocutòria de data 6 d'octubre de 2016, donar lloc a l'incident d'execució declarant la nul·litat de la resolució 263/XI i ordenant deduir testimoniatge de particulars

perquè el Ministeri Fiscal exercís, si l'estimava procedent, les accions que corresponguessin davant del Tribunal competent.

QUART.- Els fets narrats en la querella que s'han relacionat en l'anterior FJ juntament amb la documentació acompanyada, singularment la Interlocutòria del Tribunal Constitucional de data 6 d'octubre de 2016 de conformitat amb la qual (FJ 8): "*La actuación de la Presidenta del Parlamento de Cataluña permitiendo que se votara en el Pleno la alteración del orden del día solicitada por... dos grupos parlamentarios... en virtud de lo previsto en el art. 81 RPC, lo que a la postre dio lugar a la ratificación mediante resolución 263/XI de las conclusiones aprobadas por la Comisión de Estudio del Proceso Constituyente, constituye un incumplimiento objetivo de su deber de impedir o paralizar cualquier iniciativa que suponga ignorar o eludir los mandatos enunciados en la SSTC 259/2015 y el ATC 141/2016; deber del que se le advirtió de manera expresa en su calidad de Presidenta de la Mesa del Parlamento y bajo su responsabilidad, en la parte dispositiva del ATC 141/2016*" imposen l'admissió a tràmit de la querella presentada en valorar inicialment com possible la comissió d'un delictes de desobediència de l'art. 410.1 del CP i eventualment d'un delictes de prevaricació de l'art. 404 relacionat amb l'anterior, atribuïbles a la M.H Sra. Carme Forcadell i Lluís, sense perjudici de qualssevol altres qualificacions jurídiques en ser aquestes merament provisionals.

PART DISPOSITIVA

LA SALA PENAL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE

JUSTÍCIA DE CATALUNYA ACORDA:

1.- Declarar la competència d'aquesta Sala per al coneixement d'aquesta querella presentada contra la Molt Honorable Presidenta del Parlament de Catalunya, Sra. Carme Forcadell i Lluís.

2.- Admetre a tràmit la querella presentada.

3.- Ordenar la incoació de Diligències Prèvies per a la investigació dels fets que es descriuen en la querella per si els mateixos poguessin ser constitutius d'un delictes de desobediència de l'art. 410 del CP i eventualment un delictes de prevaricació de l'art. 404 relacionat amb l'anterior, presumptament comès per la Molt Honorable Sra. Carme Forcadell i Lluís.

4.- Designar Instructora de la causa a la Il·lma. Sra. Maria Eugènia Alegret Burgués a qui per torn correspon.

Notifiqueu aquesta resolució al Ministeri Fiscal i posi's en coneixement de la querellada l'admissió de la querella als efectes previnguts en els articles 118 i 118 bis del Llei d'enjudiciament Criminal, fent-los saber que contra la mateixa poden interposar recurs de súplica dins els tres dies següents al de la notificació.

Així ho acorda la Sala i ho signen l'Excm. Sr. President i els Il·lms. Srs. Magistrats expressats al marge. En dono fe.